

bojišča od Ruske, potem tista preklicana ruska počasnost in pa domači nemiri. Kuropatkin je vedno nujno zahteval pomoči iz domovine. Toda domači nemiri so zabranjevali hitro odpošiljanje čet, sedaj po zimi pa tudi velikanski zameti v sibirskih stepah. Osemdeset tisoč mož ter 380 topov in strojnih pušk je že bilo pripravljenih v začetku januarja na odpotovanje, ki so pa še le komaj sedaj na potu v Mandžurijo. Ko bi bile te čete prišle pravočasno, vsaj v začetku tega meseca na bojišče, čisto drugačen bi bil konec te bitke. Vse to so Japonci dobro vedeli. Z njihovim denarjem se je uprizoril punt na Ruskem, ki je zadrževal odpošiljanje čet, tako da je ruska armada bila še vedno v manjšini. Med tem so pa Japonci dobili čete od Port Arturja, doma so pograbili kar je moglo na vojsko in zraven tega je še baje služilo v njihovi armadi 60.000 Kitajcev. Postavili so na bojišče še eno, peto armado pod generalom Kavamura, o kateri niso Rusi popolnoma nič vedeli. Sedaj je toraj prišel za Japonce odločen trenutek udariti na Ruse. In to so izpeljali z največjo zvitostjo. Začeli so najprej močno pritiskati na rusko levo (vzhodno) krilo in središče, da bi prevarili Kuropatkin, da hočejo tukaj prodrati; na zahodnem krilu, ki je blizu kitajske meje, pa je bilo med tem vse mirno. Ruske patrulje so celo prišle lahko južno do Ljaojana. Kuropatkin se je res dal premotiti ter je mislil, da nameravajo Japonci tukaj glavni napad. Zato je poslal cel I. armadni voj, ki je bil v rezervi, na pomoč vzhodnem krilu. V tem času je pa marsikaj cela japonska armada čez kitajsko ozemlje ter se naenkrat pojavila severo zahodno od Mukdena, Rusom za hrbtom. Vsled slabih poizvedovalnih čet in vsled nepazljivosti na ta kraj je Kuropatkin prepozno zvedel za to in ni mogel dati pravočasno povelja za protiodredbe. Ko je pa sprevidel položaj in poslal čete na vzhodno krilo, bilo je že skoro prepozno. Japonci toraj niso naravnost premagali Rusov, kajti na vzhodnem krilu in v središču bili so Japonci vedno odbiti, pač pa jih je prisilila nevarnost obkoljenja na zahodnem krilu, da so se umaknili. Rusi so večino svojih zalog zažgali, vendar jih je mnogo padlo Japoncem v roke. Ko bi se Rusi doma bojevali, gotovo bi zažgali rajši celo mesto, predno bi pustili kaj sovražniku. Toda Mukden in blizu njega ležeči cesarski grobovi so Kitajcem sveti kraji in če bi bili Rusi količkaj žalega storili tema mestoma, vzdignili bi se vsi Kitajci proti njim. Vsled tega so rajši pustili zaloge sovražniku, kakor da bi si nakopali novega sovražnika, ki že itak na tistem pomaga Japoncem. Saj je znano, da je ruska armada obdana in da se celo med njo nahaja mnogo kitajskih ogleduhov. Veliko so jih že Rusi pobesili, vendar vsem ne morejo priti na sled.

z levo ali desno roko, da je bila steklenica v žepu v vedni nevarnosti, in zadaj je stopal gospod Šmitek, govoreč ves čas:

„Kako pa, ali pojdemo skupaj po gozdu, ali ne?“

„Kako se nam bo zdelo boljše! Nekaj časa menda že skupaj, potem pa si razdelimo prostor“, odzove se učitelj.

„Samo jaz ne poznam gozda!“

„Gozd je vendar gozd!“

„Seveda, pa...“

Gospod Šmitek je obmolnil za hip. A takoj je nadaljeval.

„Ampak rosa je. Vi ste prav storili, da ste vzeli škornje, gospod učitelj.“

„Hej, stari lovec bo vendar vedel, kaj je treba vzeti seboj.“

„Kje ste pa lovili, gospod Čuš?“

„Po Dolenjskem.“

„A, saj ste tam doma. Jaz mislim, da se bomo pošteno spotili tu gori.“

Čuš ni odgovoril.

„Da bi le kaj vjeli!“

Čuš se je naglo ustavil in pokazal na glavno cesto, ki se je vila ne daleč od njih.

Lovcem je zastala sapa. V solnčnih žarkih lesketal se je bajonet na puški in v jutranji sapi vihralo je perje na žandarjevem klobuku.

Težkoče, ki jih toraj imajo Rusi v tej vojski proti Japonski, so velikanske. Na eni strani domači upori, ogromna oddaljenost bojišča, na drugi strani pa popolnoma pripravljen, ljut sovražnik, katerega podpirata dve močni državi Angleška in Kitajska, in vrh tega še Zjedinjene države severoameriške.

Sedaj se toraj Ruska armada umika proti Tienlinu. Japonski listi pišejo, da beže Rusi v velikem neredu, medtem ko Kuropatkin poroča, da se vrši umikanje v popolnem redu. Dalje poročajo japonske vesti, da marsikaj general Nogi s svojo armado vsak dan 25 milj (1 milja 1 in pol klm), da bi prehitel Ruse in jim zaprl pot ter jih na ta način obkolil. Če se jim to posreči, potem je seveda večina ruske armade zgubljena. Od ruske strani še ni došla o tem nobena vest.

Japonci so pri umikanju Rusov delali krčevito, da bi jim zastavili pot in jih obkolili; vendar se je posrečilo Kuropatkinu rešiti svojo armado in se z njo umakniti s primerno malimi izgubami. Natančna poročila o umikanju še pa dosedaj niso došla.

Dopisi.

Sv. Ilj v Slov. gor. (Smrt blage žene.) Letos nam sicer skoro ne preneha zvonov mrtvaška pesem; toda zdelo se nam je, da še tako otožno niso doneli kakor prve dni pretečenega tedna. In komu so peli tako mило zadnjo pesem? Kakor blisk se je razneslo po celi fari, da nam je nemila smrt pobrala najboljšo ženo, predobro mater. Na pepelnico smo spremili k zadnjemu počitku povsod poznano in spoštovano mater Krenovo iz Stare gore. Bila je rajna pravi vzor slovenske žene in matere. Kakor je živela sama vzgledno krščansko, tako si je vzgojila tudi svoje otroke. Njeno materino srce je bilo sicer polno ljubezni do vseh, posebno pa je še bila njena srčna želja, da bi sin dijak srečno dovršil svoje študije. Tega sicer ni dočakala, a ločila se je lahko z zavestjo, da umira v naročju samih dobrih otrok. Bila je pa tudi zavedna Slovenka; „Slov. Gosp.“ je vsikdar že komaj pričakovala in še celo na bolniški postelji ni mogla biti brez njega. Vsaki sosed je znala vedno dati moder svet v vseh zadevah gospodinjstva; revež pa tudi ni šel nikdar prazen od nje. Ker je rajno zato vse spoštovalo in ljubilo, se je k pogrebu kljub slabemu vremenu zbrala tako ogromna množica, da že dolga leta nismo videli tako veličastnega pogreba. In ko so pred g. župnik izpregovorili še v slovo zadnje besede, ni bilo več suhega nobenega očesa; vsakemu izmed navzočih se je zdelo, da mu pokopljejo lastno mater. Pa morali smo se ločiti. Zalujočim otrokom smo želeli, da bi bili vredni

Janez je že imel zdavnej puško za hrbtom. Poštar pa je stal poten, držeč v stegnjeni roki morilno cev in zaklical obupno:

„Gospod Čuš!“

„Molčite vendar! Za Boga! No saj se je že skril za ovinkom. V selo gre. Za danes smo že brez skrbi.“

„Hvala Bogu!“ vzdihne poštar.

„Jedni nevarnosti smo srečno ušli“, oglasi se Šmitek. „Zakaj pa niste skrili puške za hrbet kakor Janez?“

„Zakaj, zakaj? Kdo pa misli v takem trenutku na vse! Da le nič hudega ni!“

„Pa lahko bi bilo! Čemu me kličete?“ meni Čuš očitaje.

„Na mestu smo. Hitro smo hodili“, javi Janez. „Samo dvajset minut.“

IV.

„Dober dan, oče župan!“

„A, po puške ste prišli, gospodje?“

Golorok, roke v hlačnih žepih, stal je močno župan naše vasi na pragu in zrl po prostranem dvorišču, na katerem so se vrstile smeti z gnojnico v lepi složnosti.

„Da, po puške smo prišli, oče župan!“ pritrdi Čuš.

„Pa mislite kaj zadeti, a?“

(Dalje.)

otroci svoje matere, blagi materi pa večni mir.

Vitanje. (Spreobrnjenje. — Volitve.) Brezvestni krivoverski hujskači so pregovorili nekaj družin, da so odstopile od rimsko-katoliške cerkve ter se dale vpisati v lutrovo vero. Pa tak korak je za mislečega človeka le strašen. Usodepoln je za tukajšnje življenje in za prihodnji svet. Nekatere odpadnike je začelo skrbeti in peči. Odločili so se popraviti, kar se da. Že pred leti se je oglašil neki mož pri tukajšnjem katoliškem g. župniku. Toda zvedeli so za to plemeniti tržki zagrizenci ter ga tako dolgo obdelovali, da je opustil svojo namero. Zopet se je oglašil za katoliško cerkev, pa zopet so ga najboljši prijatelji preplašili, dokler se ni dal od pastora poročiti. Ali vest, od Boga človeku dana, si ne da vzeti svojih pravic. Družinski oče je premagal vse težkoče ter potrebno ukrenil, da se vrne v pravo cerkev. Celjski pastor pa, ki je pred kratkim imel tukaj zvečer svoje opravilo in je pri svojem oštirju Rupniku gostoval, ga je iskal na domu, hotel ga ohraniti. A mož se mu je rajši skril. Dne 4. t. m. pa je res bil slovesno vzprejet v katoliško cerkev ob enem s svojo ženo in neko drugo družino, kateri gospodar je odkrito trdil, da se je kesal svoje pregrehe tolikokrat, kolikor ima las na glavi. V soboto ob pol 7. uri zjutraj so spreobrnjenci prišli v župno cerkev. Kleče pred oltarjem s prižganimi svečami v rokah so se glasno odpovedali svojim zmotam, obžalovali svoje dajanje, ter tri prste drže na evangeljski knjigi slovesno prisegli na katoliško vero. Nato so bili odvezani izobčenja in vzprejeti v katoliško cerkev. Opravili so sv. spoved in med sv. mašo sprejeli sv. obhajilo. Sledila je poroka, ker zakon sklenjen pred krivoverskim učenikom ni zakrament. Obe družini sta imeli že nekaj tednov stare novorojenčke, ki so bili ob tej priliki krščeni. Slovesnost je bila vzpodbudna in vesela za družino ter vse dobre župljane. Ljubi Bog dal stanovitnost njim kakor vsem drugim!

Volitve razume pameten človek tako, da si vsak izbere ali izvoli, komur hoče oddati svoj glas. Tukaj je bilo drugače. Nekateri so se zbrali in določili, ta in ta mora biti izvoljen ter nihče drugi. Kdor z nami ne gre, tistemu gorje. Čuden ta le slučaj. Mož bistre glavičice bi rad bil v odboru. So menda pozabili nanj. Izbrali, izvolili ga niso. Kaj si hoče. Hanz — nočemo kar misliti na birhanzel — se vzdigne ter zahteva: jaz moram priti v odbor, da zastopam koristi svoje gospe, to je, da pomagam svoji protestantovski oštariji. Nekaterim to ugaja, ker drugače pade polovica nemškega trga v vodo. Drugi se hudujejo, ker mu menda dovolj ne zaupajo. Ni še dolgo od tega, kar je bil ta oštir navdušen Slovenec in dober katoličan. Sedaj je pa drugače. Torej še ni prav čiste krvi. Saj zapustimo ga itak ne, ker nam še zna boljše služiti kakor že zdaj. — Dobro srečo vsem skupaj!

Ivanci pri Negovi. Šel sem kot popotnik iz Gornje Radgone. Prišel sem do ščavniskega mosta, tam sem se ustavil, da si malo ogledam, kako se lepo po malem griču razprostira lepa Ivanska vas. Ko se dovolj nagledam, jo zavijem naravnost v gostilno g. Jakoba Šatlerja. Dobro sem zadel, kajti našel sem omizje veselih gostov. Tudi jaz se vsedem pri zadnji mizi in naročim četrto vina, da ložje opazujem vesele goste. Hitro zapazim, da niso vsi jednega mišljenja. Med njihovimi glasnimi pogovori zaslišim naenkrat, da g. Družović zarenči nad poleg njega sedečim pivcem: „Jaz bi tebe rad meja, pa da bi ti Slovenec ne ba; kaj bi znami, Bračkovim nemčuri, drža, te bi še jaz tebe rad meja. In ti tudi morem povedati, ka je meni že sam Bračko pravil, tebe da bi na svoje stran spravili, te bi cela vaša občina v Bračkovih rokah bila.“ A poleg sedeči gost, ko to sliši, je Družoviću začel lepe naštevati. Ko to slišim, hitro svojo torbo pobere in jo dalje pobrišem! Ne dolgo potem dogodku sem bil na potu iz Gradca ter sem se pripeljal z brzovlakom proti Špielfeldu. Tam sem izstopil, in glej čuda: tam zagledam tega

dobro izkušenega Nemca Družoviča z Ivanc, kako da sili na vlak, ob enem pa vpije: Gospod konduktor, jaz sem funfar da, pa sen nič vün doba. A gospod strojevodja ni poslušal Družovičevega vpitja, temveč je brzovlak zdrčal dalje. Družovič pa je žalostno gledal nazaj, ker ni bilo denarjev, katere bi moral s petaka dobiti. Glej, dragi Družovič, sedaj bi pokazal svojo nemščino. Saj imaš dobrega profesorja v Orehovcih! Zakaj pa te ne pouči, kaj se mora pri blagajni zahtevati, koliko je dobiti iz danega denarja, ne pa potem že na vlaku služabnike tirjati za denar. V gornjeradgonškem okraju pa se govori, da bo Vračko kmalu mnogo svojih prijateljev gnal k sv. Duhu na božjo pot. Vrlo dobro! — Popotnik.

Sv. Martin pod Vurberkom. (Okrajnemu zastopu.) V predzadnji številci „Slov. Gosp.“ je nam dopisnik označil okrajne ceste, katere vežejo skozi Leitersberg, Sv. Marjeto, Sv. Jakob, Jarenino, Kamnico in Sv. Križ. Dragi bralec, poglej si tudi cesto, katera pelje iz Maribora mimo Device Marije na Polju do martinškega broda v Gornjem Dupleku in dalje do Spod. Dupleka k Sv. Martinu, Ciglenkam in Sv. Barbari. Od broda do Spod. Dupleka ni lahko spoznati, ali se pelješ po okrajni cesti ali po njivah. Kajti z njiv se steka voda na okrajno cesto, ker so jarki do cela zasuti in zanemarjeni in s posipanjem tako štedijo, kakor da bi morali prej od Bog ve kako daleč voziti, akoravno ima vsaka teh občin po dve prodni jami. Tega je kriv v prvi vrsti okrajni zastop, v drugi pa občinski predstojniki in odbori. Gospodje so pri okrajnem zastopu navajeni, da mora človek po kolenih za njimi laziti, ali pa jih za frak držati, če hoče kaj opraviti. Pokažite njim, občinski možje, da mi zahtevamo da ne bomo več prosili, kajti če smo dolžni davke plačati, imamo tudi pravico zahtevati, popravek okrajnih cest. Prihodnjič več!

Kmet.

Od nekoč. Neka ugledna občina (ime zamolčimo z ozirom na dokaj pametnih mož v tej občini) je imela smolo, da je izvolila v krajni šolski svet moža, ki nikakor ne spada v to častno zastopstvo, da si se je sam proglasil za najinteligentnejšega človeka celega okraja. K vsaki seji pride pijan ter tam tako dolgo otrobe veže in pika, da povzroči prepir in kreg ter se zborovalci brez vspeha razidejo. To se je že parkrat pripetilo. Drugi udje vsled tega silno neradi zahajajo k sejam, ker se ne marajo prepirati s puhlim in oholim ljubiteljem alkohola. Ako kdo stavi kak koristen nasvet ali predlog, imenuje on to pritisk. (Kolika bedarija za „najinteligentnejšega“ človeka!) Na njega deluje pač drugi pritisk, to je pritisk alkohola na njegove možgane. Svojo inteligenco kaže možak menda s tem, da vodi svojo bčerkko — učenko na plese in maškarade, da si bi moral kot ud krajnega šolskega sveta vedeti, da šolska oblast kaj takega strogo prepoveduje.

Takih „preveč inteligentnih“ (?) ljudi v krajnem šolskem svetu nikakor ne potrebujemo, toraj proč z njimi!

Oplotnica. (Naši posilinemci) nočejo s Slovenci skupaj živeti in bi z njimi še v nebesa iti ne marali. Zato je ondotni dozdašnji občinski zastop dne 5. t. m. sklenil, da se vas Oplotnica loči od drugih občanov, se taista kot samostojna občina ustanovi in se po postavi z dne 2. maja leta 1864 zato dež. odbor prosi dovoljenja. V smislu § 14 obč. p. so vsi občani z volitveno pravico povabljeni, da do 31. t. m. svoje ugovore proti temu sklepu v uradnih urah dopoldne v obč. pisarni naznanijo. Vsi ne došli se smatrajo kot s tem sklepom zadovoljni.

— Ta sklep je res imeniten in prav po velikomnemski navadi sestavljen od zagrizenih naših nasprotnikov, ki med nami in od nas živijo, kakor se Blaž Kokol, kmečki sin iz Markačice, Jožef in Matija Kos, rojena vrh Pohorja v Kot-u, Matija Makovšek, nekdanji narodnjak iz Vitanja, Anton Obrul p. d. Hudiček, pravi nemški prerok, koji pa nemški niti za silo ne zna, Jožef Lipuš p. d. Adam v Koritu, kjer so že nekdaž Turki vse narodnjake pobili ali v sužnost odpeljali, potem Franc Pozne, kmet

in pek, Franc Jonke st. in ml., trgovca, pristna Oplotničana, in privandrani Fr. Strmšek iz Zič ter Eduard in Jurij Hafenrichter, lastnika stolarn, roj. v Hebi na Češkem, koja pa sta zvesta sinova Bismarka. Ti možje se hočejo sedaj od drugih soobčanov ločiti, ker pač nimajo več upanja, da bi jim oni samo hlapčevali kakor do zdaj. Ali bi ne bilo modreje skleniti, da hočejo šila in kopita pobrati in se na Nemško podati, tam bodo zopet zaželeni mir našli, kojega tukaj pogrešajo. Nad svojim porazom pri obč. volitvah kar besnijo, ker so bili prepričani, da bodo 31. jan. t. l. zmagali. Pa ni šlo. Sedaj raznašajo po ptujski cunji, „Štajerc“ imenovanem, vse mogoče neresnice zoper svojega g. župnika in druge narodnjake in v svoji razburjenosti niti do deset več šteti ne znajo, trdeči, da smo mi v 2. razredu samo za šest glasov zmagali, pa smo za celih 10, v 3. razredu pa so imeli naši 99, 98, 97 in trije po 96 glasov, nasprotniki 96, 95, dva po 74, 92 in 90 glasov. Če bi stolarna v kakih par letih nehala, bi Oplotnica z vsemi kočami vred imela le okoli 400 prebivalcev. To bi bila tedaj silno velika občina, kateri bi naj drugi dozdajšnji soobčani obč. cesto nadaljevali, da bi tamošnjim imenitnim purgarjem slovenski kmetje lahko v dober kup les vozili in v njih štacunah kupovali, da bi potem v svoji oholosti nas slov. buteljne zaničevali. Dobiček od obč. sejmov, kateri so se do l. 1845 v Čadramski vesi obhajali in od onih, ki so se pred 8 leti Sv. Barbari vzeli, bi pa sami imeli. V občinski hiši, katero je okoli l. 1870 cela občina zidala, bi se za naprej šopirili ti ljudje. Ker jih nemški bratje v Konjicah, v Celju, v Gradcu in še od drugod tako zdatno podpirajo, si bodo potem tudi svojo nemško faro ustanovili. Pri stavbi nove cerkve bodo najboljšje vino pili, ker jim ga bo nemška „Südmarch“ obilno plačala. Potem bodo tudi naši nemški učitelji kar primerno službo dobili. Nihče jih ne bo opominjal v cerkev, ne k ljubezni do naše lepe slov. domovine.

Nova cerkev pri Vojniku. (Razno.) Srečna je občina in srečen je kraj, kjer je sloga in edinstvo. Tam se dela vselej za blagor občin. Tako je pri nas. Postavila se je tri-razredna nova šola po pridnem oskrbovanju in sodelovanju obč. in šolsk. odbora, posebno pa vsega spoštovanja in hvale vrednega pred. g. dekana, ki so bili najboljši voditelji pri stavbi nove šole. Zahvala vsem sotrudnikom, ki so pomagali k stavbi nove šole, najbolj pa še gg. Kadilniku in Šelihu. Slavnostno blagoslavljenje nove šole, ki je kinč cele občine, bode po Veliki noči ob začetku šolskega leta.

Nove občinske volitve smo imeli. Vse se je lepo in mirno vršilo. Izvoljen je za župana že to 19. leto g. J. Pinter, za odbornike pa: pred. g. dr. Gregorec, J. Arlič, F. Jankovič, A. Majer, M. Kadilnik, M. Šelih, J. Jekl, G. Lavbič, J. Kline, M. Arlič, K. Mastnak, F. Korenak, Bl. Rošar, J. Zidar, M. Pinter, V. Cehner.

Izvoljen je bil tudi g. Franc Štinglic iz Kren. Nemila smrt nam ga je pa vzela, preden je začel delovati novi odbor. Bilo je ravno na dan volitve za župana, v soboto dne 11. t. m., ko so ga k pogrebu spremljali vsi obč. odborniki. Bodi mu zemljica lahka!

Ravno pri rajnem g. Štinglicu je po noči pri odru čuvala stara beračica Vajger. Tam se je nekoliko opijanila, da so jo morali iz hiše odpraviti zaradi dostojnega mira. Sirota pa je šla pod bližnji kozolec. Ljudje niso vedeli zanjo, zjutraj pa so jo našli mrtvo. Najbrž jo je zadel kap. Nagle in neprevidne smrti reši nas, o Gospod!

Pri Novi cerkvi je zgorela 21. februarja viničarija posestnika Mart. Gorenjak p. d. Kapocinerja iz Kozjaka. Viničarka je bila premalo previdna pri shranjevanju pepela.

Dobrna pri Celju. Nemčurški vojni svet za bližajočo se volilno bitko vršil se je pretekli teden. Vstali so kakor en mož vsi generali nemčurske črne vojske in prišli k posvetovanju. Videli smo velike in majhne, debele in suhe, ravne kakor sveča, a tudi polomljene. Videli smo zlate zvezde in križce

na zaslužnih prsih, videli svitile sablje in bridke meče, videli škornje z zlatimi ostrogami in blatnimi petami, videli vojaško navihane brke, katere z enim samim migljajem poteptajo v prah najbujšega sovražnika. Videli smo, kako so bojaželjna srca hrabro utripala pod suknjami, videli pa smo tudi srca — globoko v hlačah.

In prišli so. Poslal jih je izhod in zahod, sever in jug. Mogočno so stopali, vsak korak je pomenjal pogin slovenskemu domačinu — trpinu, pogin slovenskemu posestniku in delavcu na Dobrni. In prišli so. Kakor temen oblak prihrumeli so iz narodne Vrbe in solčne Pristove, iz vinorodnega Klanca in tople Gorice. Največ jih je pa dala staroslavna Dobrna, katera si žalosti zakriva oči, ko mora gledati, kako se druži slovenska kri s privandrano nemčursko godljo v boju zoper domačo slovensko stvar.

In prišli so. Pogrešali smo jih samo iz Berlina in Frankfurta, iz Kiao-Čao in hotentotskega grmovja. In prišli so. In sedli so. Bile so zastopane različne vrste ljudi, a nekoga ni bilo, namreč domačega slovenskega kmeta ni bilo nobenega v njihovi sredini. Verjamemo. Hoteli so biti med seboj in tje ne spada slovenski kmet, tam ni zanj prostora, „salon ni za pavre.“ In posvetovali so se, kako bodo v bodočnosti rezali kruh slovenski Dobrni. Slišali so se razni nasveti, a nobeden ni obveljal; vse so namreč imeli seboj, a ene reči ni bilo — pameti ni bilo. In poklicali so na pomoč zveste sosede Celjane. In pripeljala se je lepa kočija. Iz nje sta stopila dva mogočna gospoda.

Vsi nemčurji dobrnski so z nepopisnim spoštovanjem do črne zemlje priklanjali meso in kosti svojega rojstva pred celjskima gospodoma in pred njuno pametjo. In zopet so sedli. In zopet so se posvetovali. Z ušesi in ustmi so poslušali dobrnski nemčurji globoko učenost celjskih prijateljev in Ober-komandantov. Kaj enakega še niso slišali, odkar po nepotrebnem teptajo zemljo. In z vzdignjenimi rokami so prisegli ravnati se po nasvetu celjske nemške modrosti. In ko so se še enkrat poklonili ponižno celjskima gospodoma, se je kočija vrnila v Celje. In ... Tukaj neha zgodovina. Pametnemu človeku pa mora zavreti kri, če premišljuje razmere na Dobrni. Iz Celja sem torej hoče nemška gospoda komandirati naše nemčurstvo in po tej komandi naj bi plesala slovenska Dobrna! Verjamemo radi, da je ni neumnosti, ki bi bila večja, kakor je zabitost naše nemškutarije. Presenga pa jo predrznost, s katero hoče ta nemškutarija vsiljevati svojo voljo slovenskim Dobrničanom. Komaj, da se pritepe Bog ve od kod s prazno culico kak nemčurski lačenperger, že hoče biti gospod čez življenje in smrt celi slovenski občini. Pa gospodje, le počasi! Mi dobre poznamo vaše namene in povemo vam, da vam jih bomo prekrizali. Ako čutite v sebi potrebo po celjski nemški modrosti, nočemo vam biti nevošljivi. A zapomnite si to: veliko vode še bo steklo čez kolesa Križevnikovega mlina in marsikateri voz bo še zdrčal po Zlateškem bregu navzdol, predno bo na Dobrni obveljala volja kakega Jaborneg-a ali Stiger-ja.

Če se hoče dobrnska nemškutarija po trebuhi plaziti pred celjsko nemško pametjo, mi nimamo ničesar zoper to, a poprej bo tekla voda, ki goni Križevnikov mlin, po bregu navzgor in poprej bo tam jama, kjer je sedaj Zlateški breg, predno se bo Dobrna klanjala pred praznimi glavami dobrnskih nemčurjev. Pa marsikaj bi še razumeli. Razumeli bi željo naših nemčurjev po lepi Dobrni, razumeli bi njihovo željo koga komandirati, a ene reči ne moremo razumeti in to je, da se najdejo zaslepljeni ljudje na Dobrni, ki pomagajo brezvestni nemškutariji pri njenem „nemškem“ delu. In zaslepljenost teh ljudi gre tako daleč, da se dajo kakor voleki vpreči v nemčurski jarem in ponižno in potrpežljivo vlečejo voz, na katerem se hočejo voziti dobrnski nemčurski generali. Zatajiti vero in narodnost svojih starišev, zatajiti nekdanje prepričanje, zaničevati jezik, katerega govorijo in tuliti v en rog

z nemškutarji, to se nam zdi pri nekaterih ljudeh nerazumljivo. Pa naj bo kakor boče! Naj bo že dobrnska nemškutarja sama ali v službi celjskih Nemcev, naj bo že sama ali v zvezi s slovenskimi slepci dobrnskimi, svetovali bi ji, naj nima previsoko letečih upov in nad. Prišel bo dan odločitve in videli bomo, kaj bo zmagovalo ali poštenost domačih slovenskih Dobrnčanov ali pa napuh privandrane nemškutarje in njenih prijateljev, zaslepljenih posilinemcev, ki so se zapisali z dušo in telesom najhujšim sovražnikom slovenskega ljudstva. Premagani boste, to je enkrat ena, in naj ste že skupaj ali narazen. Želeli bi samo, da še enega ali drugega sreča pamet, predno bo prepozno!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično in gospodarsko društvo v Št. Pavlu pri Preboldu bo imelo dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor. Vsprejemali se bodo tudi novi udje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Osebnosti. V finančni službi so predstavljeni: nadpaznik Al. Fike iz Maribora v Laško, Ivan Kopitar iz Laškega v Ormož in Frid. Stiglic iz Maribora II v Maribor I. — Skušnjo za rescipijenta je napravil s dobrim uspehom finančni nadpaznik gospod Jos. Dovnik. — Gosp. Rudolf Sernec, c. kr. okrajni inženir v Brežicah, je prestavljen v Celje.

S pošte. Pri Sv. Joštu na Kozjaku se je s 1. dnem meseca sušca t. l. ustanovila c. kr. poštna nabiralnica s trikratnim poštnim potom v tednu na Dobrno. S to pošto napravo se je zelo ustreglo poštnim potrebam ondutnih prebivalcev. — Poštni opravitelj gosp. Julij Žirngast je prestavljen od Sv. Andraža v Slov. gor. v Bistrico ob Zili. — Poštna opraviljica Silvija Grah v Kozjem je prestavljena v Admont. Za začasnega poštno-pomožnega uradnika III. stopnje je imenovan Ivan Kreft na Pragarskem.

S šole. V pokoj je stopila učiteljica na dekliški ljudski šoli v Ptuj Viktorija Curhalek. Dovolila se je ustanovitev samostojne ljudske šole v Pernovi z dvema razredoma v II. plačilnem razredu, razširjatev ljudske šole v Galiciji pa se ni dovolila. Nastavljena sta kot učitelja: na ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom v Št. Ilju v Slov. gor. g. Ferd. Špranger, začasni učitelj v Št. Bolfenku, na ljudski šoli v Šoštanju g. Maks Hočev var, začasni učitelj v Bizeljskem. Na lastno prošnjo je bil upokojen nadučitelj pri Sv. Križu pri Slatini g. Simon Škrabl.

Mariborske novice. Zena bivšega policijskega vodnika Magela je zblaznela. — Hlapec trgovca Hartingerja Matija Ploj, ki stanuje v Pobrežah, je bil na sumu, da je ukradel na pustno nedeljo gostilničarju pri Goetzu svinjine za 120 K. Med tem namreč, ko je bil ples in so imeli uslužbenci gostilničarja največ dela, ukradel je tat, kateremu se gotovo ples ni tako dopadel kakor klobase in gnjati, za 120 K svinjine. Ko so orožniki preiskali Plojevo stanovanje, našli so za celi voziček špecerijskega blaga, ki ga je tiho vzel Ploj svojem gospodarju. — V domobranski vojašnici je ukradel neznan tat kantiernerju Kočevarju denar, smodke in druge stvari. Vse kar je odnesel ima okoli 100 kron vrednosti.

Zadruga obrtnikov v mariborskem okraju je imela svoje letno zborovanje dne 26. m. m. v Mariboru. Načelnik gosp. Simon Šebeda je podal letno poročilo, iz katerega je razvidno, da je zadruga v minolem letu sprejela 200 učencev in 58 oprostila. Naznanilo se je 26 obrti in 17 se jih je izbrisalo. Dohodki se znašali 932:80 K, izdatki 632:90 K, premoženje zadruge znaša 3939:59 K. Gospodu načelniku Šebeda se je izrekla zahvala za njegovo požrtvovalno delovanje in uzorno

oskrbovanje blagajne. Pri predlogih se je oglašil k besedi g. Heber, ki je orisal žalostni položaj obrtnikov. Pritoževal se je, da gre malo obrtništvo vseh strok rakovo pot vsled delovanja velikih kapitalistov. Dandanes se že vse izdeluje po tovarnah v veliki meri s stroji in je zato tudi cenejše, čeravno mnogokrat slabše blago. Vsled tega nazaduje malo obrtništvo. Predlagal je sledečo resolucijo, katera se je sprejela enoglasno: Obrtniška zadruga za okraj mariborski je sprejela na svojem občnem zboru dne 26. febr. 1900 sledečo resolucijo, katero je sklenila poslati na visoko vlado in deželni zbor. Z ozirom na dejstvo, da hirajo vsled pritiska veliko kapitalističnih podjetij na obrtniško polje vse stroke obrtnije, nekatere so celo popolnoma uničene, nadalje zaradi izdelovanja obrtniških del v kaznilnicah, zaradi krošnjarstva, ker se prodajajo izdelki velikih obrtnikov na drobno od hiše do hiše, vsled vedno rastočih cen za živila in stanovanja, je nujno potrebno, da se upelje željno pričakovana državna zavarovalnica za bolnike, invalide in obnemogle. In to vsled tega, ker ne morejo prosperovati dosedaj obstoječe blagajne mojstrov zaradi obmejenega delokroga in vsled prevelike udnine; zavarovalnice za bolnike, invalide in obnemogli obrtnike pa sploh ne obstojijo. Zato so bolani, invalidni in obnemogli obrtniki mnogokrat navezani na občino, pri kateri morajo uživati britki kruh nbožnega. Z ustanovo te zavarovalnice pa bi se tudi odbremenile občine in dotične deželne ustanove. Z ozirom na navedena dejstva se prosi visoka vlada, da kmalo predloži postavni načrt za zavarovalnico za bolne, invalide in obnemogle, istočasno pa se prosi tudi visoki državni zbor, da ta prizadevanja vlade podpira.

Umrli je dne 9. t. m. g. Filip Trojner, posestnik in cerkveni ključar pri Sv. Jakobu v Slov. gor., v 82. letu. — Iz Koprivnice se nam poroča: Dne 13. t. m. smo pokopali tukajšnjega trgovca g. Andreja Golob. Rajni je bil odločen katoliški mož, mnogoleten cerkveni ključar, zaradi svoje gostoljubnosti in postrežljivosti daleč okrog zelo priljubljen. Devet duhovnikov in velika množica ljudstva ga je spremljala k večnemu počitku. Naj v miru počiva blagi mož! — V Braslovčah je umrl dne 9. t. m. vrli mladenič Jožef Rovšnik v šestindvajsetem letu. Bil je splošno priljubljen, kar je tudi pokazal njegov pogreb. Priporoča ga v blag spomin njegov prijatelj. — Od Sv. Antona na Pohorji se nam piše: Tudi nas Antončane je zadela bridka usoda. Kruta smrt je nam pokosila sicer že sivolasega starčka, a moža, ki je bil celo svoje življenje veselega srca in poln humorja. Dne 14. febr. smo izročili črni gomili posestnika Antona Podlesnika p. d. Čavko. Bil je do svoje visoke starosti, prava pohorska korenina, zdrav in krepkega telesa. A pred štirimi leti ga nenadoma zadene v gozdu mrtvoud in od tega časa je ležal neprenehoma. Zaprtemu med štirimi stenami so dnevi le počasi potekali, toda udan v božjo voljo je potrpežljivo prenašal bolečine. Z največjo požrtvovalnostjo mu je stregla njegova žena in starejša hči. Kako priljubljen je bil Čavko daleč okoli, je najbolj pokazal njegov pogreb. Prišlo je mnogo ljudstva mu kazat zadnjo čast. Spreved so vodili domači g. župnik Fr. Slavič in se tudi v prekrasni nagrobni poslovlili od svoje zveste ovčice. Rajni je bil posebno usmiljen proti ubogim in z veseljem je segel v žep, če se je šlo za kake cerkvene potrebe. Bil je tudi srednjemu zvonu boter, ki ga je tudi zadnjikrat klical k večnemu počitku, kakor preje pogosto k službi božji. Rajnkemu kličemo: Na svidenje nad zvezdami! — V torek, dne 14. t. m. smo na Vranskem pokopali brata in sestro Matija in Marijo Livk, mežnarja pri podružnici sv. Magdalene na Ločici. Kakor vso življenje, sta tudi sedaj v smrti združena. Ganljivo nagrobno jima je govoril gospod kaplan Alojz Zamuda. N. p. v. m.

Nesreče. V Vičah pri Ptuj se je zadušil dne 8. t. m. dojenček Antona in Marije Vidovič. Pustila sta dojenčka z njegovim 4letnim bratcem samega v hiši in se je sta-

rejši vlegel k majhnemu v zibelko in ga zadušil. — Hlapec posestnika Antona Herličko v Pesjivasi pri Velenju se je hotel prepeljati z vozom čez tir, ko je ravno prisopihal osebni vlak. Konja je vlak povozil, voz z hlapcem pa je zagnal na stran. K sreči se hlapcu ni nič zgodilo. — V Mostecu pri Brežicah je nastal na pustni torek pri plesu v gostilni Jožefa Krulc tepež. Fantje so se radi nekega dekleta sporekli ter ta preprijunaj gostilne nadaljevali z ročicami. Pri tem sta fanta A. Toporišič in Cetino tako nabila posestniškega sina Franca Ferencaka iz Dol, da je obležal nezavesten in drugi dan vsled dobljenih ran umrl. Brodar Jožef Sluga, ki ga je hotel braniti, je bil sam ranjen. Oba pretepača sta že pri sodnji v Brežicah pod knučem. — V Pletarjah pri Brežicah je ustrelil dne 7. t. m. znanega pretepača Antona Medved posestnik Jožef Špiler. Medved je prišel pozno po noči k hiši Špilerja ter zahteval, da se mu odpre. Ko se mu ni odprlo, hotel je s silo vdreti v hišo. Da bi ga ostražil, ustrelil je Špiler dvakrat z revolverjem skozi okence na durih. Eden strel je zadel Medveda v prsa. Ranjenega so prepeljali v brežiško bolnišnico, Špiler se je pa sam javil sodnji. nosti. — V nedeljo popoldne se je ustrelil v gozdu pri treh ribnikih pekovski pomočnik Anton Kegl iz Konjic. Pri njem niso našli ne krajcarja, pač pa zastavni list o srebrni uri, katero je prejšnji dan zastavil.

Uboj. Dne 6. t. m. se je peljal Jožef Štefanič, hlapec pri posestniku Malusu na Bizeljskem, z vozom po vino na Hrvaško. Blizu Klanjca ga srečajo vračajoči se sejmarji, ki so ga na cesti ubili.

Ogenj. V Gorenškem vrhu pri Ptuj je ogenj uničil dne 9. t. m. viničarju Francisku Lipič. Koča je bila lesena in je bila takoj vsa v plamen. Zavarovana je bila za 1000 K in ni škoda posestnice posebno velika. Pač pa trpi občutljivo škodo viničar Franc Rošker, kateremu je zgorelo vse: pohištvo, obleka, živež in celo dve svinji. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Zraščeni deklici. V Gorenji vasi, št. 65. fare Šmarjeta je porodila žena gospodarja Jož. Prše mrtvi sestrici, katerih zgornji deli so zraščeni, spodnji pa prosti, v navadnem stanju.

Splav se je razbil na mostu pri Vidmu. Na splavu sta bila dva moža. Enemu se je posrečilo prijeti se za most in so ga rešili. Drugi je pa izginil v valovih. Ponesrečeni je Martin Cepuč iz Padeža, občine Marija Gradec.

Obsojen posilinemec. Dne 8. t. m. bil je pred c. kr. okraj. sodiščem v Slov. Bistrici zaradi žaljenja časti obsojen na 30 K globe oziroma tri dni zapora in povrnitev vseh stroškov Alojzij Kugler, gostilničar in mlinar v Poljčanah. Brez vsacega povoda žalil je na javnem prostoru domačega g. župnika, ki ni nikdar niti najmanjše osebnosti imel s tožencem. Ne vemo, ali ga je k temu gnalo sovraštvo do katoliških duhovnikov, ali pa mrznja do Slovencev, od katerih vendarle živi.

Neprijaznost uradnikov proti kmetom. Dne 14. t. m. je šel kmet iz marib. okolice k okr. sodišču ter hotel prositi za pojasnilo v neki zadevi v sobi št. 23.-24. Toda ko vstopi kmet v sobo in hoče izraziti svojo željo, začne v prvi sobi sedeči uradnik kričati nanj in ni hotel kmeta niti poslušati. Ali je to spodobno za c. kr. uradnika? Ali ne vedo uradniki, čegav kruh jedo? Če se kedaj kmetom kaj enakega zgodi, naj se javijo pri nas, da slučajne zberemo in nastopimo proti kmetom nevljudnim uradnikom.

Črešnovce pri Slovenski Bistrici. V Leskovcu je umrl dne 6. t. m. 35letni posestnik Štefan Trobentar, nenadoma. Isti večer je hotel iti njegov svak Anton Pliberšek iz Klope k umrlemu molit. Med potom pa mu je postalo slabo. Drugo jutro so ga našli in prenesli v bližnjo hišo, kjer je kmalo na to umrl. Zdaj ležita oba svaka na mirodvoru na Črešnovcu. — V Staremlogu

blizu Pragerskega je povozil vlak dne 11. t. m. zvečer ob pol 9. uri 45 letnega kočarja Jakoba Dreup. d. Anzel iz Starega loga. Mož je šel domu iz Pragerskega, kjer je žagal drva. Šel je bržkone po železniškem tiru.

Občina Cezanjovska je pri seji dne 6. marca t. l. imenovala onoglasno svojim častnim občanom gospoda Franca Zaherl-na, učitelja itd. v Ljutomeru, in sicer zaradi zaslug, katere si je pridobil za šolo in občino.

Bukovci pri Ptujju. K naši žalosti je odšel od nas vrlj narodnjak, gostilničar in kolar Miklavž Kotolenko. Preselil se je v kamniško faro pri Mariboru. Želimo mu vsi srečo. Njegov naslednik Martin Korenjak od Sv. Barbare v Halozah nas je navdajal z najboljšim upanjem, da zopet dobimo v svojo sredino narodnjaka. Pa — ali se hočemo motiti? Kaj pa pomeni njegov pečat „Martin Korenjak, Gastwirt in Puchdorf“? Že koj od začetka ga opomnimo, da v Bukovcih smo posestniki in mladeniči narodni korenjaki in če hoče Korenjak nemškutariti, naj si povabi ptujške nemčurje, mi pa si bomo poiskali slovensko narodno gostilno.

Nazarje pri Mozirji. V Nazarjih je priredilo k.-s. izobraževalno društvo veselico s tombolo v korist nazarške šole. — V Dobletini pri Nazarjih je umrl občesposlovani posestnik Janez Tlakar. Pokojni je bil vrl Slovenec, trdnega krščanskega prepričanja. S čitanjem knjig in dobrih časopisov si je pridobil precejšno izobrazbo. Nazarška fara zgubi z njim enega najboljših mož.

Celjske novice. Gledališka predstava se vrši 25. t. m. Uprizorila se bode igra: „Odgojitelj Lanovec“. — Pred 14 dnevi je najel v Gosposki ulici elegantno oblečen tuj gospod stanovanje ter si ob enem izposodil 20 K. Na to je pa izginil.

Zaušnica vlade Slovincem celjskega okraja. C. kr. vladni komisar pl. Lehman je kot vodja poslov okrajnega zastopa odstavil vse slovenske okrajne cestne komisarje ter nastavil namesto njih odločne nasprotnike Slovincem. Pl. Lehmann dela, kakor se mu ukazuje iz Gradca. Dokler bodo naši poslanci — vkljub vsem zaušnicam — prijazno hodili okoli namestnika grofa Claryja, ne bo dajal drugih navodil svojim uradnikom na Spodnjem Štajerskem. Od strani Slovincem pa tudi ni pravega odpora, ker nekateri prvaki ničesar ne store za narod, kjer ni „fondov.“

Moravska češka kmetjska stranka ima v nedeljo, dne 26. t. m. svoj strankin shod v Brnu. Govoril bo državni poslanec dr. Moric Hruban in brnski škof Pavel grof Huyn. Češka kmetjska stranka na Moravskem je izmed najbolj delavnih kmetjskih strank, vedno na braniku za kmetjske pravice, a vedno tudi odločno narodna in katoliška. Njen voditelj je kmet Josip Samalik.

Društvena poročila.

Predavanje v Narodnem domu v Mariboru. Slovanska čitalnica mariborska priredi v mali dvorani Narodnega doma tri poljudna predavanja: dne 18. marca bo predaval g. prof. dr. L. Poljanec o bakterijah, dne 1. aprila g. profesor dr. Anton Medved o Eneju Silviju, papežu Piu II. bivšem župniku v Starem trgu pri Slovenj-gradcu, povodom 500 letnice njegovega rojstva, in dne 8. aprila g. dr. Rosina o justičnih umorih. Vstop je prost in vsakemu dovoljen. Začetek je vselej točno ob 8. zvečer. Vabijo se vsi sloji k tem zanimivim in poučnim predavanjem.

Gledališka predstava v Mariboru. Čitalnica in pevsko društvo „Maribor“ priredita v soboto, dne 25. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma gledališko predstavo. Uprizori se: „Putifarka“, burka v enem dejanju, „Dve tašči“, veseloigra v enem dejanju in „Raztresenca“, veseloigra v enem dejanju. Vstopnice se dobivajo v soboto od 2.—3. popoldan v čitalnici in zvečer od 7. naprej pri blagajni.

Pevske in tamburaške vaje bode začelo bralno in pevsko društvo „Maribor“ ta mesec. Prva pevska vaja bo v soboto,

dne 18. t. m. K isti se vabijo vse pevke in pevci, tudi začetniki. Za tamburaške vaje naj blagovolijo naznaniti dotične dame in gospodje, ki že znajo ali se hočejo učiti tamburati svoje naslove pri slugi v Narodnem domu, kjer bo ležala tozadevna pola. Prva vaja se bo potem pravočasno naznanila.

Slavnost „Mladeniške zveze“ pri Sv. Antonu v Slov. gor. Kakor spomladanska vijola si se skrivala in nisi hotela stopiti na dan v svoji nežni lepoti in čilosti! S temi besedami si upam pozdraviti našo „mladeniško zvezo“. Na tihem se pripravljajo tvoji člani z vso vnemo na vzvišeni poklic, stopiti svoj čas kot dobro izurjena četa na pozorišče slovenske javnosti, da vsak na svojem mestu izpolnijo važno nalogo, katero jim nalaga vera in domovina. V nedeljo so se prvič pokazali na gledališkem odru v igri „Čevljar“. Dokazali so, da niso rojeni samo za motiko in plug, ampak jim tudi gledališka igra ne dela nobenih preglavic. Igrali so — (bodimo pravični!) prav dobro. Vsak je stal na svojem mestu! Skoraj se je bilo bati, da glavna uloga (Blaže) ne bo uspeła povoljno — ali sreča nam je naklonila spretno moč v osebi Štelcarja. Še razvajeni meščani bi se smejali, da bi jim bržkone zmanjkalo sape. Baron Stradež (Vrščič) si je že s svojo zunanostjo pridobil občinstvo. Istotako se je izvrstno ugloobil v svojo ulogo dr. Lopnik (Borko), nihče ni mogel misliti drugače, kakor da je prebil vse stroge skušnje z izvrstnim uspehom; saj je tako spretno vedel ukazovati v bolnišnici. Ista hvala gre Tončku (Hole), Opeki (Poljanec) in Valentinu (Kukovec). — Mladenič Poljanec je pokazal lepe zmožnosti s svojim govorom, katerega je sam sestavil in tudi govorniško dobro predaval. Pri prosti zabavi so se govorili: Balaškovič, Borko, Nemec, Hole in Lassbacher. Srečolov je povzročil mnogo smeja vsled šaljivih dovtipov g. Jurandča. Da pa med posameznimi točkami ni vladala duhomorna dolgočasnost, za to pa so skrbeli jurjevski tamburaši in domači pevski zbor. Cela slavnost se je vršila torej nepričakovano lepo, in kar je posebno tolažilno za društvenega blagajnika — niso izostale srebrne kronice čistega dohodka.

Na občnem zboru slov. kršč. in izobraževalnega društva „Domovina“ v Gradcu dne 22. prosinca 1905 se je izvolil in sestavil sledeči odbor: Predsednik g. Matija Kukman, podpredsednik g. Anton Kos, tajnik g. Vincenc Jošt, tajnika namestnik g. Vincenc Kosi, blagajnik g. Martin Slanič, blagajnika namestnik g. Vekoslav Belak, gospodar g. Ivan Kodela, gospodarja namestnik g. Franjo Rižnar, knjižničar g. Franjo Zamuda, odbornik g. Franjo Švab, pregledovalca računov g. Franjo Zakrajšek in g. Josip Lah.

Požarna bramba v Dragotincih pri Sv. Juriju ob Ščavnici je imela dne 12. t. m. svojo zborovanje in sklep računov preteklega leta. V odbor so voljeni: Karl Stramič, načelnik; Radoslav Nemec, namestnik Svojmir Nemec, tajnik; Anton Vrzel, blagajnik; Jernej Rotar, vodja brigadničarjev; Fr. Korošec, namestnik; Alojzij Korošec, vodja plezalcev; Jožef Pele, namestnik; Franc Strniša, orodničar.

Iz Majšperga. Veselica našega bralnega društva, ki se je vršila dne 5. marca v prostori g. Smonika, je nad pričakovanje dobro vspela. Čeravno je deževje in taleči se sneg pota precej poblatil, se je vendar obilno število domačih zbralo in napolnilo skoraj vse prostore Smonikove gostilne. Tudi prijazni sosedje iz Gore in Sv. Lovrenca so nas počastili, za kar jim bode izrečena pristrčna zahvala. V začetku veselice pozdravi predsednik tukajšnjega bralnega društva, g. Karol Rober, v pristrčnih besedah vse goste iz domače in tujih župnij, ter v kratkem, jedrnatem govoru vspodbuja zbrane k narodni zavesti in skupnemu složnemu delovanju za blagor domovine. Potem se začne šaljiva tombola, kjer je vsak pazljivo poslušal na izklicanje števil in zraven nestrpno gledal na igralno tablico, kedaj bo imel dovolj številk zaznamovanih, da bo lahko na vse grlo zaklical: ambo ali terno

i. t. d. Dobitke, ki so bili določeni za ambo ali terno ali kvaterno i. t. d., je g. predsednik med raznimi šaljivimi opazkami delil ter vzbujal splošno veselje. Po dovršeni tomboli je bila prosta zabava, kjer so se veselili gostje raznovrstno zabavali in kratkočasili. Da je ta veselica tako dobro vspela, gre posebna hvala g. trgovcu Švaršniku, ki se je dosti trudil z nakupovanjem dobitkov ter izdelovanjem igralnih tablic. Iskreno zahvalo nadalje moramo izreči g. župniku iz Gore ter ondotnemu županu g. Horvat, ki sta našo revno blagajno obogatela prvi za 4, drugi za 2 kroni. S tem sta sprejeta med častne člane našega društva. To je bila prva veselica našega na novo oživelega bralnega društva; da je bila tedaj v svojem početku bolj skromna in v malem okviru, bode občinstvo lahko uvaževalo. A prihodnjič se bode skrbelo, da se bode gostom tudi vstreglo z eno ali drugo gledališko igro ter s petjem. Do tedaj pa se vzdramite tudi še ostali možje in mladenči, žene in dekleta ter pristopite k našem društvu, da bode lažje napredovalo ter si potrebne knjige nakupovalo. V združenju je moč.

Cerkvene stvari.

Duhovniške vesti. Za nadžupnika v Vuzenici in dekana vuzeniškega je imenovan č. g. Josip Jurčič, dosedanji dekan v Št. Lenartu v Slov. gor. — Za dekanjskega oskrbnika je imenovan č. g. dr. Ant. Suhač, župnik pri Sv. Ani na Krembergu. — Za provizorja župnije pri Št. Lenartu v Slov. gor. je imenovan č. g. Vid Janžekovič, kaplan istotam. — Za kaplana v Vuzenici je zopet nastavljen č. g. Viktor Preglej, provizor istotam.

P. Hug. Sattner: Postne pesmi za mešan zbor in orglje. Nekoliko pozno za letošnji post, a za večino zborov vendar še pravočasno prihaja ta zbirka, ki obsega 8 pesmi za mešan zbor, deloma z obilnatimi orglami. Pesmi so zelo lepo in skrbno izdelane, zvesto tolmačijo globoke misli in čustva spokornih postnih pesmi. Skladatelj in dirigent Sattner pač zna pisati tako, da je res za pevske glasove, da se nekako „kar samo poje.“ — Pevovodje pa naj s svojimi zbori pojó vse pesmi zapored, da si bodo potem sami lahko napravili sodbo, katere jim najbolj ugajajo. — Tisk na močnem papirju je izredno lep, kakor v partituri tako v glasovih ter v notah skoro brez vsakega pogrška; le v partituri manjka odpravitelj na strani 10. pred zadnjo basovo noto v drugem taktu zadnje vrste ter str. 3 pred 2. tenorovo noto v drugem taktu predzadnje vrste. — Neznatne pogrške v tekstu bo pevec sam tudi sproti zapazil, a je dobro, da jih pevovodja sam v glasovih že prej popravi. Partitura stane 1.50 K, ravno tako 4 glasovi 1.50 K. Naroča se v katoliški bukvarni v Ljubljani. S. S.

Gospodarske stvari.

Kmetijske razmere na Cvenu.

Ko se je govorilo o tem, da bi se za naš okraj ustanovila zimska kmetijska šola, so se našli nekateri, ki so nevoljno vpraševali: „Čemu bo neki ta šola?“ Neverjetno, pa resnično! Žalosten pojav je to, da dandanes, ko se vsi stanovni — celo priprosti delavci — združujejo ter zahtevajo boljšo strokovno izobrazbo, se nekateri kmetje vendar branijo s vsemi močmi svojega lastnega napredka. Sreča je za nas, da še imamo precej mož, ki se, ne glede na sodbo nevednežev, z vso vnemo trudijo, pridobiti svojim sobratom kmetovalcem boljšo bodočnost. Le pogumno po tej poti naprej, in poznejši rod bode vam hvalo pel, ko bo z veseljem užival sad vašega truda. Dežela nam tudi daje na razpolago svoje potovalne učitelje za različne stroke. Obilokrat smo jih že poklicali k nam, a teh predavanj so se z malimi izjemami vdeleževali le zadružniki, ostalim menda takega poduka ni treba. Konec sledi.

Oddaja cepičev.

Vsled naznanila zaradi oddaje cepičev dobil sem toliko dopisov, da ni mogoče vsakemu posamezno odgovoriti, in se za letos tudi

družbo Sv. Cirila in Metoda!

z nemškutariji, to se nam zdi pri nekaterih ljudeh nerazumljivo. Pa naj bo kakor boče! Naj bo že dobrnska nemškutarija sama ali v službi celjskih Nemcev, naj bo že sama ali v zvezi s slovenskimi slepci dobrnskimi, svetovali bi ji, naj nima previsoko letečih upov in nad. Prišel bo dan odločitve in videli bomo, kaj bo zmagovalo ali poštenost domačih slovenskih Dobrnčanov ali pa napuh privandrane nemškutarije in njenih prijateljev, zaslepljenih posilinemcev, ki so se zapisali z dušo in telesom najhujšim sovražnikom slovenskega ljudstva. Premagani boste, to je enkrat ena, in naj ste že skupaj ali narazen. Želeli bi samo, da še enega ali drugega sreča pamet, predno bo prepozno!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično in gospodarsko društvo v Št. Pavlu pri Preboldu bo imelo dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor. Vsprejemali se bodo tudi novi udje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Osebnosti. V finančni službi so predstavljeni: nadpaznik Al. Fike iz Maribora v Laško, Ivan Kopitar iz Laškega v Ormož in Frid. Stiglic iz Maribora II v Maribor I. — Skušnjo za rescipijenta je napravil s dobrim uspehom finančni nadpaznik gospod Jos. Dovnik. — Gosp. Rudolf Sernec, c. kr. okrajni inženir v Brežicah, je prestavljen v Celje.

S pošte. Pri Sv. Joštu na Kozjaku se je s 1. dnem meseca sušca t. l. ustanovila c. kr. poštna nabiralnica s trikratnim poštnim potom v tednu na Dobrno. S to pošto napravo se je zelo ustreglo poštnim potrebam ondutnih prebivalcev. — Poštni opravitelj gosp. Julij Žirngast je prestavljen od Sv. Andraža v Slov. gor. v Bistrico ob Zili. — Poštna opravilnica Silvija Grah v Kozjem je prestavljena v Admont. Za začasnega poštno-pomožnega uradnika III. stopnje je imenovan Ivan Kreft na Pragarskem.

S šole. V pokoj je stopila učiteljica na dekliški ljudski šoli v Ptuj Viktorija Curhalek. Dovolila se je ustanovitev samostojne ljudske šole v Pernovi z dvema razredoma v II. plačilnem razredu, razširjatev ljudske šole v Galiciji pa se ni dovolila. Nastavljena sta kot učitelja: na ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom v Št. Ilju v Slov. gor. g. Ferd. Špranger, začasni učitelj v Št. Bolfenku, na ljudski šoli v Šoštanju g. Maks Hočev var, začasni učitelj v Bizeljskem. Na lastno prošnjo je bil upokojen nadučitelj pri Sv. Križu pri Slatini g. Simon Škrabl.

Mariborske novice. Žena bivšega policijskega vodnika Magela je zblaznela. — Hlapec trgovca Hartingerja Matija Ploj, ki stanuje v Pobrežah, je bil na sumu, da je ukradel na pustno nedeljo gostilničarju pri Goetzu svinjine za 120 K. Med tem namreč, ko je bil ples in so imeli uslužbenci gostilničarja največ dela, ukradel je tat, kateremu se gotovo ples ni tako dopadel kakor klobase in gnjati, za 120 K svinjine. Ko so orožniki preiskali Plojevo stanovanje, našli so za celi voziček špecerijskega blaga, ki ga je tiho vzel Ploj svojem gospodarju. — V domobranski vojašnici je ukradel neznan tat kantiernerju Kočevarju denar, smodke in druge stvari. Vse kar je odnesel ima okoli 100 kron vrednosti.

Zadruga obrtnikov v mariborskem okraju je imela svoje letno zborovanje dne 26. m. m. v Mariboru. Načelnik gosp. Simon Šebeda je podal letno poročilo, iz katerega je razvidno, da je zadruga v minoletem letu sprejela 200 učencev in 58 oprostila. Naznanilo se je 26 obrti in 17 se jih je izbrisalo. Dohodki se znašali 932:80 K, izdatki 632:90 K, premoženje zadruge znaša 3939:59 K. Gospodu načelniku Šebeda se je izrekla zahvala za njegovo požrtvovalno delovanje in uzorno

oskrbovanje blagajne. Pri predlogih se je oglašil k besedi g. Heber, ki je orisal žalostni položaj obrtnikov. Pritoževal se je, da gre malo obrtništvo vseh strok rakovo pot vsled delovanja velikih kapitalistov. Dandanes se že vse izdeluje po tovarnah v veliki meri s stroji in je zato tudi cenejše, čeravno mnogokrat slabše blago. Vsled tega nazaduje malo obrtništvo. Predlagal je sledečo resolucijo, katera se je sprejela enoglasno: Obrtniška zadruga za okraj mariborski je sprejela na svojem občnem zboru dne 26. febr. 1900 sledečo resolucijo, katero je sklenila poslati na visoko vlado in deželni zbor. Z ozirom na dejstvo, da hirajo vsled pritiska veliko kapitalističnih podjetij na obrtniško polje vse stroke obrtnije, nekatere so celo popolnoma uničene, nadalje zaradi izdelovanja obrtniških del v kaznilnicah, zaradi krošnjarstva, ker se prodajajo izdelki velikih obrtnikov na drobno od hiše do hiše, vsled vedno rastočih cen za živila in stanovanja, je nujno potrebno, da se upelje željno pričakovana državna zavarovalnica za bolnike, invalide in obnemogle. In to vsled tega, ker ne morejo prosperovati dosedaj obstoječe blagajne mojstrov zaradi obmejenega delokroga in vsled prevelike udnine; zavarovalnice za bolnike, invalide in obnemogli obrtnike pa sploh ne obstojijo. Zato so bolani, invalidni in obnemogli obrtniki mnogokrat navezani na občino, pri kateri morajo uživati britki kruh nbožnega. Z ustanovo te zavarovalnice pa bi se tudi odbremenile občine in dotične deželne ustanove. Z ozirom na navedena dejstva se prosi visoka vlada, da kmalo predloži postavni načrt za zavarovalnico za bolne, invalide in obnemogle, istočasno pa se prosi tudi visoki državni zbor, da ta prizadevanja vlade podpira.

Umrli je dne 9. t. m. g. Filip Trojner, posestnik in cerkveni ključar pri Sv. Jakobu v Slov. gor., v 82. letu. — Iz Koprivnice se nam poroča: Dne 13. t. m. smo pokopali tukajšnjega trgovca g. Andreja Golob. Rajni je bil odločen katoliški mož, mnogoleten cerkveni ključar, zaradi svoje gostoljubnosti in postrežljivosti daleč okrog zelo priljubljen. Devet duhovnikov in velika množica ljudstva ga je spremljala k večnemu počitku. Naj v miru počiva blagi mož! — V Braslovčah je umrl dne 9. t. m. vrli mladenič Jozef Rovšnik v šestindvajsetem letu. Bil je splošno priljubljen, kar je tudi pokazal njegov pogreb. Priporoča ga v blag spomin njegov prijatelj. — Od Sv. Antona na Pohorji se nam piše: Tudi nas Antončane je zadela bridka usoda. Kruta smrt je nam pokosila sicer že sivolasega starčka, a moža, ki je bil celo svoje življenje veselega srca in poln humorja. Dne 14. febr. smo izročili črni gomili posestnika Antona Podlesnika p. d. Čavko. Bil je do svoje visoke starosti, prava pohorska korenina, zdrav in krepkega telesa. A pred štirimi leti ga nenadoma zadene v gozdu mrtvoud in od tega časa je ležal neprenehoma. Zaprtemu med štirimi stenami so dnevi le počasi potekali, toda udan v božjo voljo je potrpežljivo prenašal bolečine. Z največjo požrtvovalnostjo mu je stregla njegova žena in starejša hči. Kako priljubljen je bil Čavko daleč okoli, je najbolj pokazal njegov pogreb. Prišlo je mnogo ljudstva mu kazat zadnjo čast. Spreved so vodili domači g. župnik Fr. Slavič in se tudi v prekrasni nagrobni poslovlili od svoje zveste ovčice. Rajni je bil posebno usmiljen proti ubogim in z veseljem je segel v žep, če se je šlo za kake cerkvene potrebe. Bil je tudi srednjemu zvonu boter, ki ga je tudi zadnjikrat klical k večnemu počitku, kakor preje pogosto k službi božji. Rajnkemu kličemo: Na svidenje nad zvezdami! — V tork, dne 14. t. m. smo na Vranskem pokopali brata in sestro Matija in Marijo Livk, mežnarja pri podružnici sv. Magdalene na Ločici. Kakor vso življenje, sta tudi sedaj v smrti združena. Ganljivo nagrobno jima je govoril gospod kaplan Alojz Zamuda. N. p. v. m.

Nesreče. V Vičah pri Ptuj se je zadušil dne 8. t. m. dojenček Antona in Marije Vidovič. Pustila sta dojenčka z njegovim 4letnim bratcem samega v hiši in se je sta-

rejši vlegel k majhnemu v zibelko in ga zadušil. — Hlapec posestnika Antona Herličko v Pesjivasi pri Velenju se je hotel prepeljati z vozom čez tir, ko je ravno prisopihal osebni vlak. Konja je vlak povozil, voz z hlapcem pa je zagnal na stran. K sreči se hlapcu ni nič zgodilo. — V Mostecu pri Brežicah je nastal na pustni tork pri plesu v gostilni Jožefa Krulc tepež. Fantje so se radi nekega dekleta sporekli ter ta preprijunaj gostilne nadaljevali z ročicami. Pri tem sta fanta A. Toporišič in Cetino tako nabila posestniškega sina Franca Ferencaka iz Dol, da je obležal nezavesten in drugi dan vsled dobljenih ran umrl. Brodar Jožef Sluga, ki ga je hotel braniti, je bil sam ranjen. Oba pretepača sta že pri sodnji v Brežicah pod knučem. — V Pletarjah pri Brežicah je ustrelil dne 7. t. m. znanega pretepača Antona Medved posestnik Jožef Špiler. Medved je prišel pozno po noči k hiši Špilerja ter zahteval, da se mu odpre. Ko se mu ni odprlo, hotel je s silo vdreti v hišo. Da bi ga ostrašil, ustrelil je Špiler dvakrat z revolverjem skozi okence na durih. Eden strel je zadel Medveda v prsa. Ranjenega so prepeljali v brežiško bolnišnico, Špiler se je pa sam javil sodnji. nosti. — V nedeljo popoldne se je ustrelil v gozdu pri treh ribnikih pekovski pomočnik Anton Kegl iz Konjic. Pri njem niso našli ne krajcarja, pač pa zastavni list o srebrni uri, katero je prejšnji dan zastavil.

Uboj. Dne 6. t. m. se je peljal Jože Štefanič, hlapec pri posestniku Malusu na Bizeljskem, z vozom po vino na Hrvaško. Blizu Klanjca ga srečajo vračajoči se sejmarji, ki so ga na cesti ubili.

Ogenj. V Gorenškem vrhu pri Ptuj je ogenj uničil dne 9. t. m. viničarjo Franciske Lipič. Koča je bila lesena in je bila takoj vsa v plamenu. Zavarovana je bila za 1000 K in ni škoda posestnice posebno velika. Pač pa trpi občutljivo škodo viničar Franc Rošker, kateremu je zgorelo vse: pohištvo, obleka, živež in celo dve svinji. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Zraščeni deklici. V Gorenji vasi, št. 65. fare Šmarjeta je porodila žena gospodarja Jož. Prše mrtvi sestrici, katerih zgornji deli so zraščeni, spodnji pa prosti, v navadnem stanju.

Splav se je razbil na mostu pri Vidmu. Na splavu sta bila dva moža. Enemu se je posrečilo prijeti se za most in so ga rešili. Drugi je pa izginil v valovih. Ponesrečeni je Martin Cepuč iz Padeža, občine Marija Gradec.

Obsojen posilinemec. Dne 8. t. m. bil je pred c. kr. okraj. sodiščem v Slov. Bistrici zaradi žaljenja časti obsojen na 30 K globe oziroma tri dni zapora in povrnitev vseh stroškov Alojzij Kugler, gostilničar in mlinar v Poljčanah. Brez vsacega povoda žalil je na javnem prostoru domačega g. župnika, ki ni nikdar niti najmanjše osebnosti imel s tožencem. Ne vemo, ali ga je k temu gnalo sovraštvo do katoliških duhovnikov, ali pa mržnja do Slovencev, od katerih vendarle živi.

Neprijaznost uradnikov proti kmetom. Dne 14. t. m. je šel kmet iz marib. okolice k okr. sodišču ter hotel prositi za pojasnilo v neki zadevi v sobi št. 23.-24. Toda ko vstopi kmet v sobo in hoče izraziti svojo željo, začne v prvi sobi sedeči uradnik kričati nanj in ni hotel kmeta niti poslušati. Ali je to spodobno za c. kr. uradnika? Ali ne vedo uradniki, čegav kruh jedo? Če se kedaj kmetom kaj enakega zgodi, naj se javijo pri nas, da slučajne zberemo in nastopimo proti kmetom nevljudnim uradnikom.

Črešnovce pri Slovenski Bistrici. V Leskovcu je umrl dne 6. t. m. 35letni posestnik Štefan Trobentar, nenadoma. Isti večer je hotel iti njegov svak Anton Pliberšek iz Klope k umrlemu molit. Med potom pa mu je postalo slabo. Drugo jutro so ga našli in prenesli v bližnjo hišo, kjer je kmalo na to umrl. Zdaj ležita oba svaka na mirodvoru na Črešnovcu. — V Staremlogu